

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
	Технолошки факултет					
	<i>Студијски програм: Хемијско инжењерство и технологија</i> ЗАШТИТА НА РАДУ И ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА					
	II циклус студија	I година студија				
Пун назив предмета	ТЕОРИЈА ПРОЦЕСА ПАЉЕЊА И ГОРЕЊА					
Катедра	Катедра за хемијске технологије, Технолошки факултет					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
02-2-079-1	изборни	I	6			
Наставник/ -ци	Др Драгица Лазић, редовни професор					
Сарадник/ -ци	Др Драгана Кешел, доцент					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀¹		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S ₀
2	2	0	60	60	0	2.00
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*2.00 + 2*15*2.00 + 0*15*2.00 = 120			
Укупно оптерећење предмета 60+120=180 сати семестрално						
Исходи учења	1. Знања и вештине за примену метода, методологије и поступака за анализу, пројектовање и функционисање технолошких процеса у погледу безбедности и заштите од пожара и експлозија 2. способност студената за анализу технолошких процеса 3. Студент се оспособљава за самостално извођење стехиометријских и термотехничких прорачуна који се односе на процесе сагоревања; за мерење састава гасовитих продуката сагоревања и ефикасности процеса и за изналагање оптималног режима одвијања процеса 4. способност студената за примену мера заштите у циљу смањења ризика од пожара и експлозија.					
Условљеност						
Наставне методе	Предавања, лабораторијске вјежбе, учење, тестови и консултације					
Садржај предмета по седмицама	1. Физичко—хемијске основе процеса горења. 2. Дефиниција и услови потребни за горење. 3. Термодинамика процеса горења. Кинетика процеса горења. 4. Самозапаљивост. Потпуно и непотпуно сагоревање. 5. Простирање пламена у гасовима. Нормална брзина простирања. Принудно паљење 6. Концентрационе границе паљења. Стабилизација фронта пламена. 7. Теорија детонације. Теорија ударних таласа. Детонациони талас. 8. Горење гасовитих горива. Физичко—хемијска својства гасовитих горива. Услови горења. Границе експлозивности, опасности од експлозије и мере заштите. 9. Горење течних горива. Физичко—хемијска својства течних горива, температура горења, продукти сагоревања. 10. Горење чврстих горива. Физичко—хемијска својства чврстих горива. 11. Утицај састава и величине честице на процес горења. 12. Дефиниција појма прашине, врсте прашине, узроци експлозије прашине. Самозапаљивост прашине. 13. Спаљивање отпада. Поступци спаљивања. Елементи важни за животну средину које треба узети у обзир. Релевантни фактори у технологији спаљивања отпада. 14. Индустриски пламеници (уљни, плински, комбиновани) 15. Утицај сагорјевања различитих врста горива на животну средину. Емисија загађујућих честица и гасова					
Обавезна литература						
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)			
Пешић, Д., Зигар, Д.	ПОЖАРИ И ЕКСПЛОЗИЈЕ, ЗБИРКА ЗАДАТАКА, Ниш,	2013.	1-103.			
Јовановић, Д., Томановић, Д.	Динамика пожара, Факултет заштите на раду у Ниш	2002	1-252			

¹ Коефицијент студентског оптерећења S₀ се рачуна на следећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: S₀ = (укупно оптерећење у семестру за све предмете 900 h – укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h) / укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете _____ h = _____. Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

Јоксимовић- Тјапкин, С.	Процеси сагоревања, Универзитет у Београду, ТМФ,	1987.	1-100.	
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/ вјежбама		6	6%
	колоквијум 1		27	27%
	колоквијум 2		27	27%
	лаб. вјежбе		10	10%
	Завршни испит			
завршни испит		30	30%	
УКУПНО		100	100 %	
Web страница	www.tfzv.ues.rs.ba			
Датум овјере				